

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: .....

Cím: *Megfelelő helyiségre van szüksége a Fővárosi Könyvtárnak*

Forrás: *Nemzeti Újság*

Bp

(Hely)

1928. 2. 21.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

0274

Hely

Idő

1928

Személy

Közp. ny

Megfelelő helyiségre van szüksége a Fővárosi Könyvtárnak

Rohamosan szaporodik a Könyvtár — A múlt évben 24 000 látogatója volt — A szűk hely miatt sort kell állni a könyvekért

(A Nemzeti Újság tudósítójától.) A Belváros egyik csendes utcájának, a Gróf Károlyi-utcának a körülötte lüktető lármas utcai élettel szemben egészen különös jellege van. Zajos járművek nem közlekedhetnek itt, hogy ne zavarják a hely aránylagos csendjét. Mert az utca forgalma legnagyobb részét az itt elhelyezett Fővárosi Könyvtár olvasóinak köréből alakul ki. A Károlyi-utcát már reggeli 9 órától azok keresik fel, akiknek egyrészt hivatásuk, hogy a szellemi kultúra termékeivel foglalkozzanak, másrészt, akiket egyéni érdeklődésük is arra ösztönöz, hogy elmélyülést keressenek a könyvek birodalmában. Állandó itt a forgalom esti 7 óráig. Írók, tudósok, tanárok, ügyvédek, mérnökök, orvosok, diákok, munkások, szóval: a legkülönbözőbb pályákon működő érdeklődők fordulnak meg e helyen, akik valamennyien a könyvtártól várják, hogy megfelelő könyvvel, sőt sokszor bibliofil tanáccsal és egyéb útmutatással ellássa őket.

300.000 darab — kölcsönkönyv

A szűk könyvtári kapu küszöbét és a lépcsők fokait már erősen megkoptatta a könyvtár látogatóinak hatalmas száma. Az olvasókat nem riasztotta vissza az ósdi épület dohos levegője, sem a kölcsönzés lebonyolítására szolgáló kis szoba. Ide bizony sokszor csak *hosszas folyosói várakozás után juthat be az olvasó*, hogy a terem nagy részét betöltő katalogusokhoz jusson és a számára szükséges munkát kikérje, mert legtöbbször várnia kell, amíg az előbb érkezők számára helyet adnak. Ugyaníly nehézséggel keli az olvasóterembe készülőknek is megküzdeniök. A 60 helyet magában foglaló olvasóterem már régen kicsinek bizonyult, *amióta pedig a könyvtárt naponta átlag 700-an keresik fel, valósággal a háborús idők jegyrendszerére emlékeztet az összetorlódott forgalom.* Ez azután az olvasóterem csendjét is állandóan zavarja és a szellemi munkához megkívánt nyugalmat

nem adja meg. A könyvtár forgalmára élénk világot vetnek az elmúlt esztendőnek most földolgozás alatt levő statisztikai adatai.

Ezek szerint a kölcsönzők száma az elmúlt esztendőben 11.052 volt, az olvasótermet pedig 13.292-en keresték fel, akik a könyvtártól 302.682 munkát kölcsönöztek ki és helyben 171.633 munkát használtak fel. A könyvtárnak ugyancsak a Gróf Károlyi-utcai központból irányított 12 főkkönyvtára ugyanekkor 692.004 kötetet adott kölcsön és 50.737 munkát használtak bennük az olvasók. *A könyvtár forgalma tehát 932.261 kötetre rugott.*

Ha betekintünk a raktárterembe, vigasztalan kép tárul élénk. A folyosótól kezdve végig a nagytermen minden talpalattnyi hely könyvekkel van borítva. A raktárterem a befogadóképesség és teherbírás megengedett mértékén már régen túllépett. Mindenütt kibővített és betöltött könyvtári polcok láthatók. A folyosókon kívül az ablakmélyedések és az eredetileg munkahelyiségeknek szánt szobák is könyvekkel vannak megtöltve. A hírlapok hatalmas foliánsai számára szolgáló terem, amely eredetileg szintén munkahelyiség volt, azt az aggodalmat

kelti, hogy meddig lehet még a terem teherbíróképességét próbára tenni, mert hiszen az eredeti berendezésnél nem erre a célra szánták. A könyvtár legnagyobb munkahelyisége, a katalógizáló és mellette a kis rendelő osztály, amelyekből a földolgozott könyvek kötésre és azután a raktárba kerülnek, hasonlóan szomorú képet nyújtanak. Nem is szólva arról, hogy a primitív higiénia kellékei nincsenek itt a tisztviselők számára biztosítva, nehéz elképzelni, hogy a könyvekkel és katalógusokkal megtömött asztalok és polcok között miként lehet a könyvtári munkánál annyira szükséges rendet és pontosságot biztosítani. De a könyvtár forgalmát megállítani nem lehet.

Egy év alatt 32.000 kötettel gyarapodott a könyvtár

Amióta a Fővárosi Könyvtár egyetemes könyvtári feladatok szolgálatába állott, a gátló technikai nehézségek ellenére is, rohamos mértékben fejlődik. A statisztika adatai különben itt is beszélnek. *1927-ben a központ 9804, a főkönnyvtárak pedig 22.671 munkát szereztek be, vagyis a könyvtár egy év alatt 32.475 kötettel gyarapodott.*

Az udvari traktusra néző könyvtári *különgyűjteményekbe* látogatunk. Ezekben őrzik a könyvtár legnagyobb kincsait és szinte egyedülálló gyűjtések anyagának adnak helyet. A *Bullagi Géza* gyűjteményéből fejlődött híres *Röpiratgyűjtemények* ma már nincs is külön helyisége. Az irodahelyiség falai mellett húzódik meg a mennyezetig érő hatalmas szekrényeivel és vasrekeszeivel. A *Biblio-*

grafiai gyűjtemény anyaga eredeti szűk szobájából ma már az igazgatói helyiségekbe terjeszkedett, úgy hogy szétszórva három szoba helyét foglalja el. Ugyancz a helyzet a *ritkasággűjteményben* és a *Szűry-gűjteményben* is. A *Keleti gyűjtemény*, amelynek alapját *Vámbery* és *Thallóczy* könyvtárai vetették meg, egyszersemind az aligazgató szobája is. Síralmas a könyvtár legsajátságosabb s egyedülálló fontosságú *Budapesti Gyűjteménye* is. A mennyezetig érő, többszörösen megtöltött könyvállványokkal és szekrényekkel telt tölött teremben a főváros történetének és művelődésének nyomtatott termékei foglalnak helyet. Amióta *Enyvvári Jenőnek*, a könyvtár igazgatójának kitűnően megalapozott politikája áldozatokat nem kímélve, a gyűjteményt a főváros multjának egyik legfontosabb és legértékesebb kutatóhelyévé tette, a gyűjtemény látogatóinak száma megtízszereződött. A könyvek, metszetek, kinyomtatványok, régi folyóiratok itt fölhalmozott nagy tömegében alig jut hely a kutatók számára és a gyűjtemény már *kimerítette gyarapodása elhelyezésének utolsó lehetőségeit.*

A könyvtár már a háboru előtt méltán számíthatott rá, hogy szűk helyzetéből rövidesen megfelelő keretek közé kerül. Az újjáépítés nyolc éve alatt lelkiismeretes munkája következtében és a főváros megértő támogatása által az ország legjelentősebb kulturintézményei közé emelkedett. Most, amidőn a főváros tanácsa magáévá tette a könyvtárnak azt a kívánságát, hogy egy éven belül a könyvtár helyzetén a *megfelelően átalakított és berendezett Wenckheim-palotába* történő áthelyezés útján segíteni kíván, számít a könyvtár minden illetékes tényező hathatós támogatására. Biztosan tudja ugyanis, hogy az új elhelyezéssel nemcsak a nagy eredményeket felmutató fővárosi könyvtárpolitikának tesz szolgálatot, hanem egyszersemind az egyetemes m. gyar. művelődés céljait is hathatósan támogatja.